

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 118/05-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. júna 2005 predbežne prerokoval sťažnosť R. T., bytom K., zastúpeného advokátom JUDr. M. K., K., ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 1344/95 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 482/02, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. T. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. januára 2005 doručená sťažnosť R. T. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 1344/95 a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 482/02.

Zo sťažnosti a predložených príloh vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom súdneho konania v procesnom postavení žalobcu vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 12 C 1344/95. Sťažovateľ doručil 19. decembra 1994 krajskému súdu žalobu o zaplatenie sumy 3 768 741 Sk s príslušenstvom, ktorý vyslovil vo veci svoju vecnú nepríslušnosť a vec postúpil vtedajšiemu Obvodnému súdu Košice 2. Obsahom žaloby bola skutočnosť, že sťažovateľ sa domáhal zaplatenia dlžnej sumy po tom, ako kúpnu zmluvou previedol na R., s. r. o. K. (ďalej len „odporca“), vlastnícke právo k návesným ťahačom značky VOLVO, pričom odporca prevzal za neho nesplatenú časť úveru. Daňový úrad Košice II sťažovateľovi vyrubil dodatočnú daň z pridanej hodnoty platobným výmerom z 22. júna 1994, ktorý sťažovateľ zaslal odporcovi. Odporca sa zaviazal, že predmetnú daň z pridanej hodnoty si uplatní na Daňovom úrade Košice IV, ktorú potom vyplatí sťažovateľovi. Daňový úrad Košice IV daň z pridanej hodnoty vyplatil priamo odporcovi (hoci ju mohol a mal uhradiť priamo na účet Daňového úradu Košice II ako príslušnému daňovému úradu sťažovateľa), tento ju však sťažovateľovi nepreviedol. Okresný súd vo veci nariadil pojednávania na 12. jún 1998, 11. máj 1999, 1. júl 1999, 26. október 1999, 30. november 1999, 2. máj 2000, 12. október 2000, 9. november 2000 a na pojednávaní 27. februára 2001 rozhodol rozsudkom, ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť sťažovateľovi sumu 3 768 741 Sk s príslušenstvom. Proti rozsudku okresného súdu z 27. februára 2001 podal odporca odvolanie. Krajský súd pojednávania nariadené na 27. október 2003, 8. december 2003 a 15. marec 2004 odročil z titulu neúčasti odporcu a jeho právneho zástupcu, resp. z titulu ich ospravedlnenia. Podľa sťažovateľa krajský súd od 15. marca 2004 nekoná.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že krajský súd uznesením sp. zn. 2 K 609/95 z 20. februára 2002 zamietol návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok odporcu pre nedostatok majetku. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 21. marca 2002 a 24. marca 2004 došlo k výmazu odporcu z obchodného registra. Dňa 12. októbra 2004 podal sťažovateľ okresnému súdu sťažnosť na prietahy v konaní a 28. januára 2005 sťažnosť aj krajskému súdu.

Poukazujúc na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhuje ústavnému súdu, aby „rozhodol týmto nálezom:

1) *Právo sťažovateľa zakotvené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a v čl. 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8, bolo v konaní pred Okresným súdom Košice II pod č. k. 12 C 1344/95 a v konaní pred Krajským súdom v Košiciach pod č. k. 15 Co 482/02 porušené.*

2) *Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Krajský súd v Košiciach vo veci č. k. 15 Co 482/02 konal bez prietahov.*

3) *Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 1.000.000,- Sk.*

4) *Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi trovy konania, ktoré sú povinní odporcovia v 1) a 2) rade sťažovateľovi nahradiť spoločne a nerozdielne“.*

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania v predmetnej veci sťažovateľa:

Sťažovateľ 19. decembra 1994 doručil krajskému súdu návrh na zaplatenie sumy 3 768 741 Sk s príslušenstvom, krajský súd uznesením sp. zn. 7 Cb 13138/94 z 27. decembra 1994 vyslovil svoju vecnú nepríslušnosť a vec postúpil okresnému súdu.

Okresný súd nariadil pojednávania na 12. jún 1998, 11. máj 1999, 1. júl 1999, 26. október 1999, 2. máj 2000, 12. október 2000, 9. november 2000, 7. december 2000 a na 27. február 2001, na ktorom rozhodol rozsudkom, ktorým uložil povinnosť odporcovi zaplatiť sťažovateľom žiadanú sumu s príslušenstvom. Dňa 22. júna 2001 podal proti predmetnému rozsudku odporca odvolanie. Krajský súd nariadil pojednávania na 27. október 2003, 8. december 2003 a 15. marec 2004. Uznesením krajského súdu sp. zn. 2 K 609/95 z 20. februára 2002 bol zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok odporcu pre nedostatok majetku a 24. marca 2004 bol vymazaný odporca z obchodného registra.

Podľa sťažovateľa všeobecné súdy, ktorých konania namieta, do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu vo veci právoplatne nerozhodli.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa (sťažovateľa). Pri predbežnom prerokovaní každého nároku ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením

bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci - krajského súdu, v občianskoprávnom konaní nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom, porušenie ktorých sa namietalo. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

IV.

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu prietahov v súdnom konaní na okresnom súde vedenom pod sp. zn. 12 C 1344/95 a krajskom súde vedenom pod sp. zn. 15 Co 482/02, v ktorom vystupoval ako žalobca.

1. Pokiaľ sťažovateľ namietal porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 1344/95 v čase pred prerušením konania v dôsledku vyhláseného konkurzu, ústavný súd uvádza:

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2

zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd 27. februára 2001 rozhodol rozsudkom, ktorým uložil povinnosť odporcovi zaplatiť sťažovateľom žiadanú sumu s príslušenstvom. Dňa 22. júna 2001 podal proti predmetnému rozsudku odporca odvolanie, ktoré okresný súd spolu so spisom predložil krajskému súdu 12. septembra 2002. Sťažovateľ doručil sťažnosť ústavnému súdu až 31. januára 2005.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľovi v časti sťažnosti proti okresnému súdu uplynula lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, z dôvodu ktorého sťažnosť sťažovateľa odmietol už na jej predbežnom prerokovaní pre oneskorenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol, že uznesením krajského súdu sp. zn. 2 K 609/95 z 20. februára 2002 bol zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok odporcu a odporca bol 24. marca 2004 vymazaný z obchodného registra.

Pokiaľ sťažovateľ namietal porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 482/02, ústavný súd uvádza:

Podľa § 107 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ak po začatí konania zanikne právnická osoba, súd pokračuje v konaní s jej právnym nástupcom, a ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

Odporca v konaní zanikol ako právnická osoba bez právneho nástupcu, a preto jediným procesným úkonom krajského súdu je uznesenie o zastavení konania pre taký nedostatok konania na strane odporcu, ktorý nie je odstrániteľný.

V konaní, v ktorom odporca stratil spôsobilosť byť účastníkom konania, tak ako to je v namietanom konaní pre krajským súdom, však nemôže dochádzať k porušeniu označených ústavoprosných princípov, resp. základných práv. Konanie pred všeobecným súdom v takom prípade trpí takou neúplnosťou, ktorá pojmovovo vylučuje porušovanie týchto základných práv. V celom konaní existuje len jediná zákonom ustanovená možnosť vyjadrená v § 107 ods. 1 OSP - zastavenie konania. Zastaveniu konania sa v tomto prípade nedá zabrániť, pretože do úvahy neprichádza ani zámena, či zmena účastníka na strane odporcu (§ 92 OSP), pretože odporca nemá právneho nástupcu a zmena účastníka prichádza do úvahy len v okamihu, do ktorého existuje účastník, ktorý má byť zmenený (m. m. II. ÚS 75/04).

Ústavný súd konštatuje, že v namietanom konaní zistil dlhodobú nečinnosť krajského súdu, túto však nemôže hodnotiť ako zbytočné prietahy v konaní, pretože odvolacie konanie stratilo spôsobilosť vyvolať zbytočné prietahy z dôvodu, že už v čase jeho začatia na krajskom súde odporca fakticky neexistoval (krajský súd uznesením č. k. 2 K 609/95-47 z 20. februára 2002 zamietol návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok odporcu pre nedostatok majetku, ktoré nadobudlo právoplatnosť 21. marca 2002, na základe čoho došlo 24. marca 2004 k výmazu odporcu z obchodného registra).

Z uvedeného vyplýva, že zánikom odporcu v posudzovanom prípade došlo k vytvoreniu stavu, ktorého podstata spočíva v tom, že konanie sa v tejto veci musí zastaviť a niet žiadneho zákonom dovoleného alebo predvídaného spôsobu, ako v tejto veci rozhodovať ešte iným rozhodnutím, než zastavením konania. Na tomto stave nemení nič ani to, že krajský súd nevydal uznesenie o zastavení konania, a naopak, robí viaceré procesné úkony, ktoré však dôsledok § 107 ods. 1 OSP v spojení s tým, že odporca zanikol bez právneho nástupcu, nemôžu odvrátiť, len oddialiť.

Tieto skutkové poznatky a právne závery viedli ústavný súd k tomu, že sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože nezistil žiadnu možnosť porušenie označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol, z tohto dôvodu sa sťažovateľom požadovaného prikázania vo veci konať a priznania primeraného finančného zadost'učinenia už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2005